Plats och tid
Oskarshamnssalen, 2026-11-03 kl. 09:30-12:00

Beslutande
Lucas Lodge (M), ordförande
Ted Nyberg (SD) 1:e vice ordförande
Andreas Erlandsson (S) 2.e vice ordförande
Anton Sejnehed (S)
Marie Holmgren (S)
Sofia Gerhardsson (S)
Yvonne Bergvall (S)
Rolf Lindström (M)
Robin Hanzl (M) jäv § 171
Stefan Pettersson (M) tjänstgörande ersättare för Robin Hanzl (M) § 171
Leif Axelsson (SD)
Jesper Ishagen (SD) tjänstgörande ersättare för Johanna Bäckström Wörmke (SD) jäv § 171
Rebecka Englund (KD)
Karl-Erik Gustavsson (L)
Fredrik Jonasson (V)
Magnus Larsson (C)

Icke tjänstgörande ersättare
Anita Hultgren (S), Tomas Oscarsson (S), Stefan Pettersson (M) ej § 171, Ingemar Lennartsson (KD) ej § 171, Mattias Karlsson (KLP).

Övriga deltagare
Kommundirektör Henrik Andersson, kommunsekreterare Linn Helmner, upphandlare Anders Strömbäck §§ 168-169, hållbarhetsstrateg Sara Olsson §§ 171-174, ekonomichef Fredrik Thunberg §§ 190-192.

Paragrafer
Omedelbart justerade paragrafer §§ 166-171

Justeringens plats och tid
Digital justering 2026-11-04

Underskrifter

Lucas Lodge (M)
Ordförande

Fredrik Jonasson (V)
Justerare

Linn Helmner
Sekreterare

Anslag
Det justerade protokollet offentliggörs på kommunens digitala anslagstavla.
Beslutsinstans: Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum: 2026-11-03
Anslaget sätts upp: 2026-11-05 **Anslaget tas ned:** 2026-11-27
Förvaringsplats för protokollet: Kommunstyrelsens kansli

Underskrift _____ Utdragsbestyrkande _____
Linn Helmner

Innehållsförteckning

§	Rubrik	Sida
§ 166	Val av justerare	3
§ 167	Fastställande av dagordning	4
§ 168	Fördelning av investeringsmedel till delprojekt Lokaler för ridskola samt uppdrag att tilldela i upphandling	5
§ 169	Ställningstagande om att avbryta pågående upphandling i delprojekt Be-Ge Hockey Center för att göra ett omtag	9
§ 170	Återkallelse av politiska uppdrag	12
§ 171	Yttrande till Mark- och miljödomstolen M 5518-26, Försiktighetsmått fastigheten Fagereke 4:1 Oskarshamn	

§ 166

Val av justerare

Kommunstyrelsens beslut

Fredrik Jonasson (V) utses att justera dagens protokoll.

§ 167

Fastställande av dagordning

Kommunstyrelsens beslut

Utskickad dagordning fastställs.

§ 168

Dnr KS 2026/000664-1

Fördelning av investeringsmedel till delprojekt Lokaler för ridskola samt uppdrag att tilldela i upphandling

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att 85 mnkr av tidigare beslutade investeringsmedel för objekt Utveckling av idrottsanläggningar (KF 2025-06-19, § 65) ska fördelas till objekt delprojekt Lokaler för ridskola.
2. Kommunstyrelsen beslutar att Åkesson Bygg i Oskarshamn AB antas som totalentreprenör för delprojektet lokaler för ridskola enligt lämnat anbud.
3. Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra tilldelning i upphandlingen för delprojektet Nya lokaler för ridskola.
4. Kommunstyrelsen godkänner att kommundirektören tecknar avtal med leverantören.
5. Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Ärendet

Kommunstyrelsen föreslås ta beslut om att ta nästa steg inom delprojektet lokaler för ridskola genom en fördelning av avsatta investeringsmedel samt genom ett uppdrag till kommundirektören om att gå vidare i upphandlingsprocessen.

Vid kommunstyrelsens sammanträde informeras kommunstyrelsen om vilka leverantörer som lämnat anbud samt respektive leverantörs totala anbudssumma.

Bakgrund och tidigare beslut

Kommunfullmäktige beslutade i september 2024 om ett inriktningsbeslut för satsningar på kommunens idrottsanläggningar och föreningsverksamhet. Inriktningen syftar till att skapa långsiktigt hållbara, funktionella och tillgängliga idrottsmiljöer i Oskarshamns kommun – med särskilt fokus på barn och unga, tillgång till istider samt stöd för lokal föreningsverksamhet.

Arbetet med Projekt Idrottsanläggningar består i huvudsak av fyra delprojekt;

- Ny träningsishall
- Ombyggnation av lokaler för ridskola
- Ombyggnation Be-Ge Hockey Center
- Åtgärder i Idrottsparken

Kopplat till de olika delprojekten finns det ett par olika projektorganisationer. Gemensamt för samtliga delprojekt är att de övergripande styrs av följande funktioner;

Kommunstyrelsen (beställare)
Politisk styrgrupp
Politisk referensgrupp
Kommundirektören (projektägare)
Ledningsgrupp

Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-02, § 138, utifrån kommunstyrelsens återrapportering av uppdrag bland annat;

a. Kommunstyrelsen medges rätt att fördela objekt Utveckling av idrottsanläggningar till delprojekten inom ramen för kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget 2026, VP 2027-2029.

b. Kommunstyrelsen medges rätt att ta beslut om fördelning av inkomna externa medel till delprojekten.

Inom ramen för samma beslut lämnade kommunstyrelsen i uppdrag till kommundirektören att fastställa förfrågningsunderlaget för att gå vidare med en upphandling för delprojekt Lokaler för ridskola. Inom ramen för uppdraget skulle en fördjupad dialog med Oskarshamns ridklubb genomföras för att öka klubbens delaktighet i utformningen av förslaget.

Kommunstyrelsen beslutade därefter 2025-12-16, § 269, att ge kommundirektören i uppdrag att avbryta upphandlingen i delprojektet Lokaler för ridskolan och göra ett omtag. I samband med beslutet fick styrgruppen i uppdrag att besluta om en inriktning för omtaget i delprojektet.

Under våren 2026 har arbetet fortsatt utifrån följande inriktning från styrgruppen;

> Omtaget i delprojekt Lokaler för ridskola ska genomföras med det befintliga förfrågningsunderlaget, kommunstyrelsens beslut om projektmål och omtag (2025-12-16, §§ 267, 269) samt kommunfullmäktiges inriktningsbeslut som grund.
>
> Arbetet ska generera en förnyad och anpassad kalkyl, om 90 % av det övergripande projektmålet, med fokus på kostnadseffektivitet som också kan ge utrymme för att, om möjligt, kunna möta de förslag och förändrade behov som inkommit från Oskarshamns Ridklubb (ORK) och Oskarshamns Hästsportklubb (OHSK). Dessa förslag avser café/läktare, underlag i ridhus samt parkeringslösningar.
>
> Omarbetningen ska genomföras så att delprojektet kan gå ut i en förnyad upphandling under maj månad.

I maj månad redovisades resultatet av omtaget för referensgruppen och styrgruppen med tillhörande kalkyl samt redovisades dialogen med ORK.

I inledningen av juni månad gick delprojektet ut i en förnyad upphandling och nu föreligger förslag inför tilldelning i upphandlingen.

Projektmål för delprojekt Lokaler för ridskola

Klassificering: Godkänt ridhus för tävlingsverksamhet samt ridskola
Investering: 85 mnkr, total byggkostnad: 77 mnkr
Byggkostnad per kvm/BTA:
Area byggnad: BYA 3900 kvm BTA 3 900 kvm
Entreprenadform: ABT06 styrd totalentreprenad
Byggstart: Hösten 2026

Upphandling och tilldelning enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling)

Upphandlingsprocessen omfattas av LOU vilket ställer särskilda krav, exempelvis vad gäller sekretess.

Den absoluta anbudssekretessen är den mest långtgående sekretessbestämmelsen som rör upphandling. Sekretessen innebär att inga uppgifter som rör anbud i offentliga upphandlingar får lämnas till någon annan än anbudsgivaren själv, innan upphandlingen avslutats. Det innebär också att så få som möjligt ska ha tillgång till anbuden under den så kallade absoluta sekretessperioden

När det gäller handlingsutrymmet vid val mellan olika anbud, är det starkt styrt av de fem grundläggande upphandlingsprinciperna. Dessa principer begränsar möjligheten till godtycke och säkerställer att upphandlingen sker på ett rättvist och transparent sätt.

För att vara en anbudsgivare som kan lämna anbud måste du redovisa att du klarar att hantera ett antal trösklar, vilka kan vara;

- Ekonomisk kapacitet
- Teknisk kapacitet
- Yrkesverksam kapacitet
- Referensprojekt

Tilldelningen görs sedan utifrån pris, som består av en tvådelad modell som förklaras nedan.

Skillnad i redovisning av pris för byggnation och total anbudssumma
Det finns två prisuppgifter som redovisas som olika delar i anbudet. Den ena uppgiften handlar om totalt anbudspris för komplett byggnation (inklusive godkänd slutbesiktning). Den andra uppgiften handlar om ett fiktivt timpris för 17 utpekade yrkesgrupper samt 5 st optioner. Dessa tre delar genererar en total anbudssumma som redovisas i tilldelningsbeslutet. Exempelvis så här;

”Leverantör A redovisar ett totalt anbudspris om 100 mkr och har prissatt sina 17 yrkesgrupper samt 5 optioner med en summa om totalt 4,0 mkr.
Leverantör B redovisar ett totalt anbudspris om 102 mkr och har prissatt sina 16 yrkesgrupper samt 5 optioner om totalt 1,5 mkr.

I detta exempel är det Leverantör B som kommer att bli tilldelad upphandlingen, baserat på att man redovisar ett lägre totalt fiktivt pris för de 17 yrkesgrupperna och de 5 optionerna. Se uppställningen i bifogad bilaga.

Det fiktiva priset bygger på att anbudslämnaren har lämnat in
- timpriser på samtliga 17 yrkesgrupper och vi som upphandlande myndighet har i förväg angivit antal timmar för respektive yrkesgrupp. De timpriser som anbudsgivaren har lämnat in på de 17 yrkesgrupperna måste anbudsgivaren använda vid eventuella ÄTA-arbeten (Ändrings- Tilläggs- och Avgående arbeten).
- optionspriser på 5 optioner (1. Montering av två ligghallar, 2. Entreprenören tillhandahåller allt erforderligt material för ligghallarna, 3. Installation av bergvärme, 4. installerad godkänd och slutbesiktigad solcellsanläggning, 5. totalpris för tillfällig etablering

Konsekvenser för barn och unga

Bedömningen är att beslutet om fördelning av investeringsmedel och uppdrag om att besluta om tilldelning i upphandlingen inte har några direkta konsekvenser för barn och unga. Samtidigt är dessa viktiga och stora steg i projektet som i sin tur får konsekvenser för möjligheten att nå kommunfullmäktiges utpekade inriktning för barn och unga och de områden som framkommit i tidigare barnkonsekvensanalyser. Enligt barnkonsekvensanalysen som genomförts inom ramen för delprojektet har medskicken från ungdomarna resulterat i sammanfattningsvis följande områden;

- Möteslokal till ungdomsstyrelsen.
- Förråd till förvaring av käpphästar samt material till olika aktiviteter.
- Teorisal till lektioner.
- Större omklädningsrum.
- Finns speglar i ridhuset.
- Större sadelkammare.

Bedömningen är att dessa medskick tagits hänsyn till inom projektet.

Ärendets behandling

I tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten förslås att kommunstyrelsen bör besluta enligt följande:

- Kommunstyrelsen beslutar att 85 mnkr av tidigare beslutade investeringsmedel för objekt Utveckling av idrottsanläggningar (KF 2025-06-19, § 65) ska fördelas till objekt delprojekt Nya lokaler för ridskola.
- Kommunstyrelsen beslutar att Åkesson Bygg i Oskarshamn AB antas som totalentreprenör för delprojektet lokaler för ridskola enligt lämnat anbud.
- Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra tilldelning i upphandlingen för delprojektet Lokaler för ridskola.
- Kommunstyrelsen godkänner att kommundirektören tecknar avtal med leverantören.

Dagens sammanträde

Kommundirektör Henrik Andersson redogör för ärendet och svarar på frågor.

Ordförande ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten
Redovisning anbud ridstall (total anbudssumma)

Skickas till

För åtgärd:
Kommundirektören

§ 169

Dnr KS 2026/000665-1

Ställningstagande om att avbryta pågående upphandling i delprojekt Be-Ge Hockey Center för att göra ett omtag

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommundirektören får i uppdrag att avbryta upphandlingen i delprojektet Be-GE Hockey Center.
2. Kommundirektören får vidare i uppdrag att genomföra ett omtag i upphandlingen genom att justera utvärderingsmodellen enligt föreliggande beskrivning för att därefter skicka ut anbudsförfrågan på nytt.
3. Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Ärendet

Projekt Idrottsanläggningar syftar till att skapa långsiktigt hållbara, funktionella och tillgängliga idrottsmiljöer i Oskarshamns kommun – med särskilt fokus på barn och unga, tillgång till istider samt stöd för lokal föreningsverksamhet. Kommunstyrelsen är ansvarig för att genomföra projekt idrottsanläggningar utifrån kommunfullmäktiges inriktning och budget.

Delprojekt Be-Ge Hockey Center är en del av projektet och kommunstyrelsen föreslås nu ta beslut om att avbryta aktuellt upphandlingsförfarande för att göra ett omtag.

Bakgrund

Inom projekt idrottsanläggningar och delprojektet Be-Ge Hockey Center, beslutade kommunstyrelsen 2025-12-16,§ 268, följande:

- Den fördjupade förstudien för Be-Ge Hockey Center godkänns.
- Information om förslagets påverkan på projektmål för delprojektet noteras som mottagen och
- hanteras genom beslut i ärende § 267 Revidering av projektmål i Projekt idrottsanläggningar.
- Kommundirektören får i uppdrag att gå vidare med delprojektet genom att ta fram en programhandling för återrapportering till kommunstyrelsen i juni 2026.
- Yttrandet från bildningsnämnden (BN 2025-12-16) noteras som mottaget.

Kommunstyrelsen beslutade 2026-06-16, § 128, enligt följande;

- Återrapporteringen av programhandlingen i delprojekt Be-Ge Hockey Center godkänns.
- Kommundirektören får i uppdrag att, med utgångspunkt i programhandlingen, ta fram förfrågningsunderlag och påbörja upphandling av totalentreprenad för om- och tillbyggnad av Be-Ge Hockey Center.
- Yttrandet från bildningsnämnden noteras som mottaget.

Förslag om att avbryta upphandling

En upphandlande myndighet kan avbryta en upphandling om det finns sakliga skäl. Vid genomgång av förfrågningsunderlaget i upphandlingen har brister identifierats i den utvärderingsmodell som ligger till grund för anbudsprövningen. Bristerna har möjliggjort så kallad taktisk anbudsgivning. Nedan redovisas ett exempel på hur detta fungerar.

Information om utvärderingsmodell

Utvärderingsmodellen bygger på att anbudslämnaren ska ange arvode för projektering och entreprenadutförandet utifrån en fast riktkostnad.

Riktkostnad + arvodet ger en vinstsiffra för anbudslämnaren som i nästa steg belastas med ett påslag utifrån anbudslämnarens redovisade genomförandeplan och personlig redogörelse som betygssätts enskilt av 6 tjänstepersoner som berörs av genomförandet av projektet. Efter betygssättningen erhåller varje anbudslämnare ett jämförelsepris; Arvode SEK + kvalitetsbristtillägg i SEK.

Exempel:

Riktkostnad 100 mkr

”Leverantör A redovisar ett arvode på 9%. I den kvalitativa utvärderingen erhåller leverantören ett kvalitativt bristtillägg på 7 mkr vilket innebär att anbudslämnarens Arvode SEK är 9 mkr + kvalitetsbristtillägg är 7mkr. Leverantörens utvärdering i SEK hamnar på 16 mkr.

Leverantör B redovisar ett arvode på 7%. I den kvalitativa utvärderingen erhåller leverantören ett kvalitativt bristtillägg på 10 mkr vilket innebär att anbudslämnarens Arvode SEK är 7 mkr + kvalitetsbristtillägg är 10mkr. Leverantörens utvärdering i SEK hamnar på 17 mkr.

I detta exempel är det Leverantör A som kommer att bli tilldelad upphandlingen, baserat på att Leverantören har en bättre genomförandeplan och personlig redogörelse.

Huvudsyftet med upphandlingen är att den kvalitativa delen i utvärderingen har en större vikt, då riktkostnaden redan har angivits. Upphandlingen bygger på ett samverkansprojekt mellan byggherre och entreprenör från projektering till en slutbesiktad färdig byggnad.

Vid ett taktiskt angivet arvode upphör den kvalitativa delens möjlighet att vägas in i utvärderingen.

Konsekvenser av att avbryta och uppdrag om omtag

Avbrytandet innebär en förskjutning av projektets tidplan med beräknad tid 2-4 månader för försening av tilldelning och en beräknad total försening av projektet med 6-12 månader. Kommundirektören föreslås genomföra ett omtag i upphandlingen genom att justera utvärderingsmodellen för att därefter skicka ut anbudsförfrågan på nytt. Ett avbrytande innebär att upphandlingen görs om och att samtliga anbudsgivare får samma förutsättningar att lämna anbud på nytt. Justeringen görs för att undvika taktiska anbud.

Konsekvenser för barn och unga

Barnkonsekvensanalys har genomförts inom ramen för den tidigare förstudien och har varit ett underlag vid utformningen av bland annat entréer, publika ytor, toaletter och serveringsmiljöer. Delprojektet bedöms på sikt bidra till ökad trygghet, tillgänglighet och förbättrade förutsättningar för barn och unga att delta i och ta del av verksamheten vid Be-Ge Hockey Center.

Ett avbrytande av den pågående upphandlingen medför att genomförandet av delprojektet senareläggs. Detta innebär att de förbättringar som projektet syftar till inte kan komma barn och unga till del enligt tidigare plan. Ett tydligare upphandlingsunderlag skapar dock bättre förutsättningar för ett bra genomförande av projektet på längre sikt.

Ärendets behandling

I tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att kommunstyrelsen bör besluta enligt följande:

- Kommundirektören får i uppdrag att avbryta upphandlingen i delprojektet Be-GE Hockey Center.
- Kommundirektören får vidare i uppdrag att genomföra ett omtag i upphandlingen genom att justera utvärderingsmodellen enligt föreliggande beskrivning för att därefter skicka ut anbudsförfrågan på nytt.

Dagens sammanträde

Kommundirektör Henrik Andersson redogör för ärendet och svarar på frågor.

Ordförande ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten

Skickas till

För åtgärd:
Kommundirektören

§ 170

Dnr KS 2026/000650-1

Återkallelse av politiska uppdrag

Kommunstyrelsens beslutsförslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige konstaterar att den politiska majoriteten i bildningsnämnden och socialnämnden inte längre är densamma som den politiska majoriteten i kommunfullmäktige.
2. Med stöd av 4 kap. 10 § första stycket kommunallagen återkallar kommunfullmäktige uppdragen för samtliga förtroendevalda, ledamöter och ersättare i bildningsnämnden.
3. Med stöd av 4 kap. 10 § första stycket kommunallagen återkallar kommunfullmäktige uppdragen för samtliga förtroendevalda, ledamöter och ersättare i socialnämnden.
4. De återkallade uppdragen upphör att gälla när val av nya ledamöter och ersättare har hållits.
5. Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Ärendet

Kommunallagens 4 kap. 10 § anger att fullmäktige får återkalla uppdragen för samtliga förtroendevalda i en nämnd när den politiska majoriteten i nämnden inte längre är densamma som i fullmäktige eller vid förändringar i nämndsorganisationen. Förtroendeuppdragen upphör att gälla när val av nya ledamöter och ersättare har hållits eller när en ny nämndsorganisation träder i kraft.

Bakgrunden till bestämmelsen är att ändrade majoritetsförhållanden kan innebära både praktiska men främst politiska svårigheter genom att nämnderna tvingas arbeta med politiska majoriteter som inte stämmer med förhållandena i fullmäktige. Återkallelsen måste avse samtliga ledamöter. Lagen kräver inte att alla nämnder omfattas av återkallelsen. Återkallelse som grundas på ändrade politiska majoritetsförhållanden ska beredas i kommunstyrelsen.

Efter valet till kommunfullmäktige 2026 är majoriteten i bildningsnämnden och socialnämnden inte längre den samma som i kommunfullmäktige. Därför föreslås att uppdragen valda fram till 2026-12-31 återkallas och att kommunfullmäktige förrättar nya val för återstående tid av mandatperioden.

Konsekvenser för barn och unga

Beslutet förväntas inte innebära några särskilda konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

I tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att kommunstyrelsen bör besluta enligt följande:

- Kommunfullmäktige konstaterar att den politiska majoriteten i bildningsnämnden och socialnämnden inte längre är densamma som den politiska majoriteten i kommunfullmäktige.
- Med stöd av 4 kap. 10 § första stycket kommunallagen återkallar kommunfullmäktige uppdragen för samtliga förtroendevalda, ledamöter och ersättare i bildningsnämnden.
- Med stöd av 4 kap. 10 § första stycket kommunallagen återkallar kommunfullmäktige uppdragen för samtliga förtroendevalda, ledamöter och ersättare i socialnämnden.
- De återkallade uppdragen upphör att gälla när val av nya ledamöter och ersättare har hållits.
- Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande

Skickas till

Samtliga nämnder
Löneavdelningen

§ 170

Dnr KS 2026/000648-1

Yttrande till Mark- och miljödomstolen- M 5518-26, Försiktighetsmått fastigheten Fagereke 4:1 Oskarshamns kommun

Kommunstyrelsens beslut

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till Mark- och miljödomstolen som yttrande från Oskarshamns kommun i ärende M 5518-26.
2. Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Jäv

Robin Hanzl (M) och Jesper Ishagen (SD) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av beslutet.

Ärendet

Mark- och miljödomstolen har berett Oskarshamns kommun tillfälle att yttra sig i mål M 5518-26, som avser överklagande av Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut den 22 september 2026 rörande föreläggande om försiktighetsmått för skjutbaneverksamhet på fastigheten Fagereke 4:1.

Samhällsbyggnadsnämnden i Oskarshamns kommun är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken och part i målet i egenskap av nämnd. Kommunstyrelsens yttrande utgör inte ett led i nämndens myndighetsutövning i det enskilda ärendet, utan är ett uttryck för Oskarshamns kommuns övergripande intressen i frågan.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 9 april 2026 att förelägga Döderhults Pistolskytteklubb att på fastigheten Fagereke 4:1 följa försiktighetsmått enligt punkterna 1–15. Beslutet grundades på nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken.

Efter överklagande av beslutet har Länsstyrelsen i Kalmar län den 22 september 2026 delvis ändrat försiktighetsmåtten och anfört att verksamheten kan regleras genom försiktighetsmått på ett sådant sätt att den inte ger upphov till olägenheter för människors hälsa.

Länsstyrelsens beslut har därefter överklagats till Mark- och miljödomstolen, som gett Oskarshamns kommun anstånd att inkomma med yttrande till och med den 3 november 2026. Vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde den 23 oktober 2026 gavs kommundirektören i uppdrag att ta fram förslag till yttrande för beslut i kommunstyrelsen.

Yttrande

Oskarshamns kommun vill inledningsvis understryka att samhällsbyggnadsnämnden, som självständig förvaltningsmyndighet, ansvarar för den operativa tillsynen enligt miljöbalken och för de bedömningar som görs i det enskilda ärendet.

Oskarshamns kommun noterar samtidigt att de uppgifter om verksamhetens omfattning som föreningen tidigare lämnat inte var fullständiga. I den fortsatta handläggningen har ytterligare uppgifter tillkommit som är relevanta för prövningen. För att domstolens bedömning ska kunna göras utifrån ett så komplett och aktuellt underlag som möjligt bör dessa uppgifter beaktas i målet.

Oskarshamns kommun har inte att ta ställning till den närmare utformningen av de försiktighetsmått som samhällsbyggnadsnämnden eller länsstyrelsen beslutat om, och yttrandet syftar inte till att påverka nämndens myndighetsutövning i målet. Oskarshamns kommun uttalar sig inom ramen för detta yttrande i stället om de övergripande intressen som Oskarshamns kommun har att bevaka i frågan så som beredskap, samhällsplanering och totalförsvar.

Totalförsvar och skjutbaneverksamhet

Enligt lagen om totalförsvar och höjd beredskap utgör totalförsvaret den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig och består av militärt och civilt försvar. Totalförsvarsresurser ska utformas så att de även kan användas vid internationella fredsfrämjande och humanitära insatser och stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar.

Skjutbaneverksamhet inom kommunen kan, beroende på hur den används och vilka aktörer som nyttjar anläggningen, utgöra en del av den lokala infrastrukturen för utbildning och övning med betydelse för totalförsvaret. I fallet med Döderhults Pistolklubbs verksamhet på Fagereke 4:1 i Oskarshamn är det en föreningsverksamhet som kan samnyttjas med statliga verksamheter inom totalförsvarets förmåga. Oskarshamns kommun ser det som angeläget att sådana resurser, föreningsdrivna eller offentliga, kan upprätthållas på ett långsiktigt hållbart sätt för de grupper av totalförsvaret som finns i och i nära anslutning till Oskarshamns kommun. Det är en grundläggande förmåga som behövs i det nära och framtida perspektivet.

Regeringen framhåller tydligt i kommittédirektivet *En ökad tillgång till civila skjutbanor (dir. 2026:84)* att civila skjutbanor har stor betydelse för Sveriges försvarsförmåga. Skjutbanorna används bland annat av frivilliga försvarsorganisationer, skytteföreningar och myndigheter där personal behöver öva vapenhantering. Vid kris, höjd beredskap eller krig kan civila skjutbanor, instruktörer och annan infrastruktur vara viktiga för att snabbt kunna utbilda frivilliga och totalförsvarspliktiga. Kommunen bedömer därför att värdet av att behålla befintliga civila skjutbanor bör vägas in i den samlade bedömningen i myndighetsbeslut kopplade till skjutbanor redan nu. I direktivet pekar regeringen just på risken att skjutbanor läggs ned utan att ersättas av nya, vilket kan få negativa följder för Sveriges försvarsförmåga och att det kan vara svårt att hitta lämpliga alternativa platser för skjutbaneverksamhet. Regeringen konstaterar i direktivet att skjutbanor ofta konkurrerar med bostadsbyggande, infrastruktur samt natur- och friluftsintressen. Särskilt i och i närheten av tätorter är det ovanligt att mark avsätts för nya skjutbanor. Om en befintlig skjutbana upphör finns därför en risk att verksamheten inte kan ersättas på annan plats, en erfarenhet kommunen har efter att ha utrett målkonflikter mellan just skjutbanor och bostadsbyggande samt upprättande av detaljplaner.

Oskarshamns kommun anser därför att totalförsvarsintresset bör beaktas som ett allmänt intresse vid domstolens prövning av vilka begränsningar och försiktighetsmått som är skäliga för verksamheten på Fagereke 4:1.

Lokalisering och samexistens

En kommun har planmonopol och ett uppdrag att planera mark och vattenresurser utifrån många perspektiv och intressen. Plats och lokalisering för verksamheter som tjänar allmänna intressen väger alltid tungt i såväl detaljplanering men kanske framför allt i den översiktliga planeringen och det är där frågor om anläggningar inkluderande såväl skyddsavstånd som tillgänglighet bör hanteras. Att allmänna verksamheter är störande är inget nytt och samexistens nås allt som oftast. Detta finns det flera goda exempel på och det bör kunna hanteras även i detta ärende.

Den kommunala översiktsplaneringen är en ständig process och inför kommande mandatperiod ska kommunens planeringsstrategi förnyas och antas. I det arbete kommer en av planeringsförutsättningarna vara”Utgångspunkter för Totalförsvaret 2025-2030” (MCF0048, 2026) som fastslår att alla kommuner, regioner, myndigheter, organisationer och näringsliv behöver engagera sig i planeringen för ett starkt och avskräckande totalförsvar.

Oskarshamns kommun, polis, myndigheter och försvarsorganisationer och föreningar med verksamhet och förmågor, som skytteklubben i detta sammanhang, behöver hitta sätt att samexistera och planera för ökad och långsiktig förmåga. Här har kommunen ett arbete att göra, något som även bör adresseras till detta ärende. Att ge det allmänna intresset en möjlighet att fortsätta sin verksamhet med stor respekt för omgivning och de enskilda intressena är viktigt, samtidigt finns redan antagna detaljplaner för boende inom det som kan betecknas som störande zon och området är ett utpekat utvecklingsområde i nuvarande översiktsplan för mer boendemiljöer. Samexisten bör vara möjligt under tiden planering för framtida möjliga anläggningar påbörjas och tas om hand inom ramen för den översiktliga planeringen och förmågeuppbyggnaden.

Oskarshamns kommun anser därför verksamheten på Fagereke 4:1 ska ges möjligheter att i närtid samexistera med de närboende och närliggande hästverksamhet. Rimliga försiktighetsmått bör sättas utan för stora konsekvenser på förmågan, vilket bör beaktas i domstolens prövning för att på sikt skärpas när alternativa lokaliseringar kan presenteras.

Konsekvenser för barn och unga
Ärendet kan beröra barn och unga på olika sätt. En fortsatt skjutbaneverksamhet kan innebära möjligheter för barn och unga att delta i organiserad idrotts- och föreningsverksamhet inom skytte, med utbildade ledare och tydliga säkerhetsrutiner. Föreningsverksamhet kan bidra till gemenskap, meningsfull fritid och kunskap om säker vapenhantering.

Samtidigt behöver hänsyn tas till barn och unga som bor eller vistas i närheten av verksamheten. Buller och upplevd otrygghet kan påverka deras boendemiljö och möjlighet till återhämtning och utevistelse.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås enligt följande;

- Yttrandet godkänns och överlämnas till Mark- och miljödomstolen som yttrande från Oskarshamns kommun i ärende M 5518-26.
- Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Dagens sammanträde

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kansli- och utvecklingsenheten

Skickas till

Mark- och miljödomstolen i Växjö